

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI CẤP HUYỆN

ĐỀ SỐ: 05

MÔN: HÓA HỌC - LỚP 9

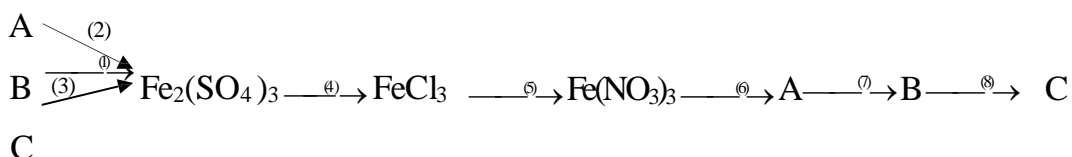
Thời gian: 150 phút (không kể thời gian giao đề)

Nguồn: Đề thi HSG Hóa 9 –H. Thiệu Hóa, ngày 24/10/2017-Năm học 2017 - 2018

ĐỀ BÀI

Câu 1: (2.0 điểm)

Chọn các chất A,B,C thích hợp và viết các phương trình hóa học (ghi rõ điều kiện phản ứng nếu có) theo sơ đồ biến hoá sau:

Câu 2: (2.0 điểm)

Nêu hiện tượng xảy ra và viết các phương trình hóa học của các phản ứng có thể xảy ra khi:

- Cho mẫu kim loại Na vào cốc đựng dung dịch MgCl_2 .
- Sục từ từ khí CO_2 vào dung dịch $\text{Ca}(\text{OH})_2$.

Câu 3: (2.0 điểm)

Từ đá vôi, quặng pirit sắt, muối ăn, nước và các thiết bị, chất xúc tác cần thiết khác xem như có đủ, viết PTHH điều chế các chất: FeCl_3 , NaHCO_3 , CaCl_2

Câu 4: (2.0 điểm)

Chỉ được dùng quỳ tím hãy phân biệt các dung dịch bị mất nhãn riêng biệt sau: HCl , $\text{Ba}(\text{OH})_2$, Na_2SO_4 , H_2SO_4 , KOH . Viết phương trình hóa học xảy ra (nếu có).

Câu 5: (2.0 điểm)

X, Y, Z là các hợp chất của Na; X tác dụng với dung dịch Y tạo thành Z. Khi cho Z tác dụng với dung dịch HCl thấy bay ra khí cacbonic. Đun nóng Y cũng thu được khí cacbonic và Z. Hỏi X, Y, Z là những chất gì? Cho X, Y, Z lần lượt tác dụng với dung dịch CaCl_2 . Viết các phương trình hóa học của các phản ứng xảy ra.

Câu 6: (2.0 điểm)

Muối A có công thức XY_2 , tổng số hạt cơ bản trong A là 140, số hạt mang điện nhiều hơn số hạt không mang điện là 44. Cũng trong phân tử này thì số hạt mang điện của Y nhiều hơn của X cũng là 44 hạt. Xác định công thức phân tử của A.

Câu 7: (2.0 điểm)

Hòa tan hết 3,2 gam oxit M_2O_m (M là kim loại) trong một lượng vừa đủ dung dịch H_2SO_4 10%, thu được dung dịch muối có nồng độ 12,9%. Sau phản ứng đem cô cạn bớt dung dịch và làm lạnh nó, thu được 7,868 gam tinh thể muối với hiệu suất kết tinh là 70%. Xác định công thức của tinh thể muối đó.

Câu 8: (2.0 điểm)

Sục từ từ V lít CO_2 (ở đktc) vào 148 gam dung dịch $Ca(OH)_2$ 20% thì thu được 30 gam kết tủa. Tính V và nồng độ phần trăm của các chất có trong dung dịch sau phản

ứng?

Câu 9: (2.0 điểm)

Dẫn H_2 đến dư đi qua 25,6gam hỗn hợp X gồm Fe_3O_4 , MgO , CuO (nung nóng) cho đến khi phản ứng xảy hoàn toàn. Sau phản ứng thu được 20,8gam chất rắn. Mặt khác 0,15mol hỗn hợp X tác dụng vừa đủ với 225ml dung dịch HCl 2,0M.

- Viết các phương trình phản xảy ra.
- Tính % theo khối lượng các chất trong hỗn hợp X?

Câu 10. (2.0 điểm)

Hòa tan $NaOH$ rắn vào nước để tạo thành 2 dung dịch A và B với nồng độ phần trăm của dung dịch A gấp 3 lần nồng độ phần trăm của dung dịch B. Nếu đem trộn hai dung dịch A và B theo tỉ lệ khối lượng $m_A : m_B = 5 : 2$ thì thu được dung dịch C có nồng độ phần trăm là 20%. Hãy xác định nồng độ phần trăm của dung dịch A và nồng độ phần trăm của dung dịch B.

----- *Hết* -----

(Học sinh không được sử dụng bảng hệ thống tuần hoàn các nguyên tố hóa học)

HƯỚNG DẪN CHẤM

ĐỀ SỐ: 05

ĐỀ THI HSG CẤP HUYỆN MÔN: HÓA HỌC- LỚP 9

Nguồn: Đề thi HSG Hóa 9 –H. Thiệu Hóa, ngày 24/10/2017-Năm học 2017 - 2018

Câu	Nội dung	Điểm
Câu 1 (2điểm)	A: Fe(OH) ₃ ; B: Fe ₂ O ₃ ; C: Fe (1) Fe ₂ O ₃ + 3 H ₂ SO ₄ → Fe ₂ (SO ₄) ₃ + 3 H ₂ O (2) 2 Fe(OH) ₃ + 3H ₂ SO ₄ → Fe ₂ (SO ₄) ₃ + 6 H ₂ O (3) 2Fe + 6 H ₂ SO ₄ đặc $\xrightarrow{t^o}$ Fe ₂ (SO ₄) ₃ + 3SO ₂ + 6 H ₂ O (4) Fe ₂ (SO ₄) ₃ + 3BaCl ₂ → 2FeCl ₃ + 3BaSO ₄ (5) FeCl ₃ + 3AgNO ₃ → Fe(NO ₃) ₃ + 3AgCl (6) Fe(NO ₃) ₃ + 3NaOH → Fe(OH) ₃ + 3 NaNO ₃ (7) 2Fe(OH) ₃ $\xrightarrow{t^o}$) Fe ₂ O ₃ + 3H ₂ O (8) Fe ₂ O ₃ + 3H ₂ $\xrightarrow{t^o}$ 2Fe + 3H ₂ O	 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25
Câu 2 (2điểm)	a, Hiện tượng: -Mẩu kim loại Na tan dần đồng thời có khí không màu thoát ra, sau đó xuất hiện kết tủa trắng. PTHH: $2\text{Na} + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaOH} + \text{H}_2$ $2\text{NaOH} + \text{MgCl}_2 \rightarrow \text{Mg(OH)}_2 + 2\text{NaCl}$ <p style="text-align: center;">(trắng)</p> b,Hiện tượng: - Có kết tủa trắng xuất hiện sau đó kết tủa lại tan dần tạo thành dung dịch trong suốt. PTHH: $\text{CO}_2 + \text{Ca(OH)}_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{O}$	0,5đ 0,25đ 0,25đ 0,5đ 0,25đ 0,25đ

	(trắng)	
	$\text{CO}_2 + \text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$.	
Câu 3 (2 điểm)	<p><i>Viết đúng 1 PTHH được 0,25 điểm</i></p> $2\text{NaCl} + 2\text{H}_2\text{O} \xrightarrow{\text{đm}} 2\text{NaOH} + \text{H}_2\uparrow + \text{Cl}_2\uparrow$ $\text{H}_2 + \text{Cl}_2 \rightarrow 2\text{HCl}$ $\text{CaCO}_3 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$ $2\text{H}_2\text{O} \xrightarrow{\text{đ}} 2\text{H}_2\uparrow + \text{O}_2\uparrow$ $4\text{FeS} + 11\text{O} \xrightarrow{\text{đ}} 2\text{Fe}_2\text{O}_3 + 8\text{SO}_2\uparrow$ $\text{Fe}_2\text{O}_3 + 6\text{HCl} \rightarrow 2\text{FeCl}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$ $\text{CaCO}_3 \xrightarrow{\text{đ}} \text{CaO} + \text{CO}_2$ $\text{NaOH} + \text{CO}_2 \rightarrow \text{NaHCO}_3$	0,25

	$\text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{CaCl}_2 \rightarrow \text{CaCO}_3\downarrow + 2\text{NaCl}$	
Câu 6 (2điểm)	<p>Gọi p_x; n_x là số proton và notron của X</p> <p>p_y; n_y là số proton và notron của Y.</p> <p>Theo bài ra ta có hệ phương trình:</p> <p>$(2p_x + n_x) + 2(2p_y + n_y) = 140$</p> <p>$(2p_x + 4p_y) - (n_x + 2n_y) = 44$</p> <p>$4p_y - 2p_x = 44$</p> <p>Giải ra ta được $p_x = 12$ (Mg); $p_y = 17$ (Cl)</p> <p>Vậy CTPT của A là MgCl_2.</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,5</p> <p>0,25</p>
Câu 7 (2điểm)	<p>PTHH: $\text{M}_2\text{O}_m + m\text{H}_2\text{SO}_4 \longrightarrow \text{M}_2(\text{SO}_4)_m + m\text{H}_2\text{O}$</p> <p>Giả sử có 1 mol M_2O_m phản ứng thì số gam dung dịch H_2SO_4 10% là 980m.</p>	0,25

	<p>Khối lượng dung dịch thu được là: $2M + 996m$ (g).</p> <p>Số gam muối là $(2M + 96m)$ (g).</p> <p>Ta có $C\% = \frac{2M + 96m}{2M + 996m} 100\% = 12,9\% \Rightarrow M = 18,65m$</p> <p>Nghiệm phù hợp là $m = 3$ và $M = 56(Fe)$</p> <p>Vậy oxit là Fe_2O_3</p> $Fe_2O_3 + 3H_2SO_4 \longrightarrow Fe_2(SO_4)_3 + 3H_2O$ <p>$n_{Fe_2O_3} = \frac{3,2}{160} = 0,02 \text{ mol}$</p> <p>Vì hiệu suất là 70% nên số mol $Fe_2(SO_4)_3$ tham gia kết tinh là:</p> $0,02 \cdot 70\% = 0,014 \text{ mol}$ <p>Nhận thấy số gam $Fe_2(SO_4)_3 = 0,014 \cdot 400 = 5,6 < 7,868$ nên</p> <p>Đặt CTHH của muối tinh thể là $Fe_2(SO_4)_3 \cdot nH_2O$</p> <p>Ta có $0,014(400 + 18n) = 7,868$</p> <p>$\Rightarrow n = 9$</p> <p>$\Rightarrow$ Công thức của muối là $Fe_2(SO_4)_3 \cdot 9H_2O$</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,5</p>
<p>Câu 8 (2điểm)</p>	<p>$n_{Ca(OH)_2} = \frac{148 \cdot 20}{2 \cdot 100 \cdot 74} = 0,4 \text{ mol}$</p> <p>$n_{CaCO_3} = \frac{30}{3 \cdot 100} = 0,3 \text{ mol}$</p> <p>Ta thấy $n_{CaCO_3} < n_{Ca(OH)_2} \Rightarrow$ Xét 2 trường hợp</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p>TH1: CO_2 hết, $(Ca(OH)_2)$ dư.</p> $CO_2 + Ca(OH)_2 \rightarrow CaCO_3 \downarrow + H_2O$	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>

$$n_{\text{CO}_2} = n_{\text{CaCO}_3} = 0,3 \text{ mol}$$

$$V_{\text{CO}_2} = 0,3 \cdot 22,4 = 6,72 \text{ lít}$$

$$M_{\text{dd sau pư}} = 0,3 \cdot 44 + 148 - 30 = 131,2 \text{ g}$$

0,25

Trong dd sau pư có: Ca(OH)_2 dư $0,4 - 0,3 = 0,1 \text{ mol}$

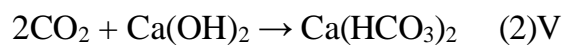
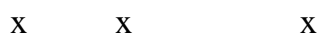
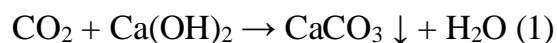
$$C\% (\text{Ca(OH)}_2)_{\text{ dư}} = \frac{0,1 \cdot 74 \cdot 100}{131,2} = 5,64 \%$$

0,25

TH2: CO_2 dư, (Ca(OH)_2) hết).

Gọi x, y là số mol Ca(OH)_2 tạo muối trung hòa và muối axit

0,5

Theo (1) và (2) ta có $x + y = 0,4$ mà $x = 0,3 \Rightarrow y = 0,1 \text{ mol}$

$$\text{Vậy } V_{\text{CO}_2} = (0,3 + 2 \cdot 0,1) \cdot 22,4 = 11,2 \text{ lít}$$

Đề thi HSG cấp huyện môn Hóa học lớp 9 (25 đề + đáp án)

Câu 10	Gọi x là nồng độ phần trăm của dung dịch B thì nồng độ phần trăm của dung dịch A là 3x.	(0,5đ)
	Nếu khối lượng dung dịch B là m (gam) thì khối lượng dung dịch A là 2,5m (gam).	
	Khối lượng NaOH có trong m (gam) dung dịch B = mx (gam)	0,25đ
	Khối lượng NaOH có trong 2,5m (gam) dung dịch A = 2,5m.3x = 7,5mx (gam)	0,25đ
	⇒ Khối lượng NaOH có trong dd C = mx + 7,5mx = 8,5mx (gam)	
	Khối lượng dung dịch C = m + 2,5m = 3,5m	0,25đ
	⇒ $\frac{8,5mx}{3,5m} = \frac{20}{100} \Rightarrow x = 8,24\%$	0,25đ
Vậy dung dịch B có nồng độ là 8,24%, dung dịch A có nồng độ là 24,72%.	0,5đ	

Lưu ý: Học sinh làm cách khác đúng vẫn cho điểm tối đa.

----- **Hết** -----

